

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 1993, 40, 593

Välja kuulutanud
Vabariigi President
23.06.1993 otsus nr 130

Koolieelse lasteasutuse seadus

Vastu võetud 09.06.1993

I peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1.(1) Koolieelne lasteasutus (edaspidi *lasteasutus*) on koolieast noorematele lastele hoidu ja alushariduse omandamist võimaldav asutus.

(2) Lasteasutus toetab ja täiendab lapse perekonda, soodustades lapse kasvamist ja arenemist ning tema individuaalsuse arvestamist.

§ 2.(1) Alusharidus on teadmiste, oskuste, vilumuste ja käitumisnormide kogum, mis loob eeldused edukaks edasijõudmiseks igapäevaelus ja koolis.

(2) Hariduse klassifikatsiooni rahvusvahelise standardi järgi on alusharidus põhiharidusele eelnev haridus.

§ 3. Kohaliku omavalitsuse täitevorgan loob kõigile oma haldusterritooriumil elavatele lastele võimalused alushariduse omandamiseks.

§ 4. Lasteasutuse põhiülesanne on, arvestades lapse ealisi, soolisi kui ka individuaalseid vajadusi ja iseärasusi:

- 1) luua võimalused ja tingimused lapse kujunemiseks isiksuseks, kes on sotsiaalselt tundlik, usaldab ennast, arvestab kaasinimesi ja hoiab loodust;
- 2) hoida ja tugevdada lapse tervist.

§ 5. Lasteasutus võib põhineda kõigil seadusega sätestatud omandivormidel.

§ 6. Käesolev seadus reguleerib munitsipaalomandil põhineva või kohaliku omavalitsuse haldamisel oleva lasteasutuse tegevust.

§ 7. Eraomandil põhineva lasteasutuse õigusliku seisundi sätestab erakooliseadus.

§ 8.(1) Lasteasutus on:

- 1) lastesõim – lastele vanuses kolmanda eluaastani;
- 2) lasteaed – lastele vanuses kolmandast eluaastast kuni seitsmenda eluaastani;
- 3) erilasteaed – erihooldust ja eriopetust vajavatele lastele vanuses kolmandast eluaastast kuni seitsmenda eluaastani;
- 4) lastepäevakodu – lastele vanuses esimesest eluaastast kuni seitsmenda eluaastani;
- 5) lastekeskus – kõigile paikkonnas elavatele lastele vanuses teisest kuni kaheteistkümnenda eluaastani, kus luuakse võimalused mänguks ja muuks arendavaks tegevuseks.

(2) Lasteaiaga võib olla ühendatud algkool (ühise juhtkonnaga lasteaed-alkkool), mis võimaldab lasteasutuse ja kooli ruume otstarbekalt kasutada.

(3) Algkooli tegevust reguleerib põhikooli ja gümnaasiumi seadus.

§ 9.(1) Lasteasutuses moodustatakse vastavalt vanusele maimiku- ja mudilasrühmad.

(2) Maimikurühmad (ühe- kuni kolmeaastased) jagunevad:

- 1) noorem rühm – ühe- kuni kaheaastased,
- 2) vanem rühm – kahe- kuni kolmeaastased.

(3) Mudilasrühmad (kolme- kuni seitsmeaastased) jagunevad:

- 1) noorem rühm – kolme- kuni neljaaastased,

- 2) keskmine rühm – nelja- kuni viieaastased,
- 3) vanem rühm – viie- kuni kuueaastased,
- 4) liitühm – kolme- kuni kuueaastased,
- 5) sobitusrühm – üks kuni kaks puuetega last tervete lastega koos,
- 6) erirühm – erihoolust ja erioõpetust vajavad lapsed.

(4) Vanemate või neid asendavate isikute (edaspidi *vanemate*) soovil võidakse moodustada erinevas vanuses lastest komplekteeritud pererühmi.

§ 10.(1) Laste arv lasteasutuses on järgmine:

- 1) maimikurühmas kuni 12 last,
- 2) mudilasrühmas kuni 15 last, v.a. liitühm, kus on kuni 14 last.

(2) Sobitusrühma suurus on vastavalt puuetega laste arvule ühe või kahe võrra väiksem.

§ 11. Lasteasutuses suheldakse kohaliku omavalitsuse volikogu määratud keeles (keeltes). Lasteasutuse rühm on ükskeelne.

§ 12. Lasteasutus on juriidiline isik.

§ 13. Lasteasutus juhindub käesolevast seadusest, muudest õigusaktidest ja oma põhikirjast.

§ 14. Lasteasutuse näidis põhikirja kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumiga.

§ 15. Lasteasutuse põhikirja kinnitab kohaliku omavalitsuse täitevorgan.

II peatükk ASUTAMINE

§ 16. Lasteasutuse asutab kohaliku omavalitsuse täitevorgan Kultuuri- ja Haridusministeeriumi tegevusloa alusel vastavalt kehtestatud korrale.

§ 17. Lasteasutuse asutamiseks on vajalik kõrg- või keskeriharidusega pedagoogide olemasolu, laste arenguks ja mänguks sobiva sisustusega nõuetekohaste hoonete (ruumide), maa-ala olemasolu ning lasteasutuse õppekava vastavus haridusstandardile. Vajalikud nõuded kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumiga.

§ 18.(1) Keha-, kõne-, meele- või vaimupuuetega ning eriabi või erihoolust vajavatele lastele loob kohaliku omavalitsuse täitevorgan võimalused arenemiseks ja kasvamiseks elukohajärgses lasteasutuses.

(2) Puuetega lastele luuakse tingimused kasvamiseks sobitusrühmades koos tervete lastega.

(3) Võimaluste puudumisel sobitusrühma moodustamiseks elukohajärgses lasteasutuses avab kohaliku omavalitsuse täitevorgan erilasteaedu või erirühmi.

§ 19.(1) Puuetega lastele sobiv erilasteaed või erirühm valitakse meditsiiniliste, psühholoogiliste ja pedagoogiliste uuringute põhjal.

(2) Lapse paigutamine erilasteaeda või erirühma toimub vanema avalduse alusel.

(3) Puuetega laste vastuvõtmise korra ning nende rühmade suuruse lasteasutuses, kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumiga.

§ 20. Lasteasutusse vastuvõtu ja sealt lahkumise korra kehtestab kohaliku omavalitsuse täitevorgan.

III peatükk ÕPPE- JA KASVATUSKORRALDUS

§ 21. Lasteasutuse õppe- ja kasvatuskorralduse aluseks on Kultuuri- ja Haridusministeeriumi kinnitatud õppekava, mis on kooskõlastatud Sotsiaalministeeriumiga.

§ 22. Lasteasutusel on õigus koostada oma tegevus- ja päevakava, arvestades paikkonna kultuurilist omapära ja rahvatraditsioone.

§ 23. Lastel on õigus:

- 1) saada õppekavades ettenähtu omandamiseks pedagoogidelt abi,
- 2) kasutada tasuta oma lasteasutuse ruume,
- 3) saada ainelist abi selleks eraldatud summadest ja fondidest.

§ 24. Vanematel on õigus:

- 1) valida oma soovile vastav lasteasutus,

- 2) tuua last lasteasutusse ja viia sealt ära vanematele sobival ajal lasteasutuse päevakava järgides,
- 3) nõuda vajalike tingimuste loomist laste mitmekülgses arengus ja kasvamiseks, aidates ise kaasa nende tingimuste loomisel.

§ 25. Lasteasutus võib tegutseda alaliselt või hooajaliselt, mille otsustab kohaliku omavalitsuse täitevorgan hoolekogu ettepanekul.

IV peatükk JUHTIMINE JA PERSONAL

§ 26.(1) Lasteasutuse personaliks on pedagoogid, sealhulgas (lasteasutuse hoolekogu ettepanekul) psühholoogid, logopeedid, defektoloogid, tervishoiu- ja muud töötajad. Personali kvalifikatsiooninõuded kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumiga.

(2) Lasteasutuse personalil on keelatud avalikustada lapselt saadud teavet lapse perekonna kohta.

(3) Lasteasutuse personal on kohustatud andma teavet kohalikule sotsiaalaabiasutusele, kui on selgunud, et lapse kodune kasvukeskkond on ebarahuldav või kui laps on kehalise, emotsionaalse või seksuaalse väärkohtlemise ohver.

§ 27. Lasteasutuse juhataja juhib lasteasutuse kasvatus-, õppe-, tervishoiu-, majandus- ja finantstegevust koos pedagoogide nõukogu ja hoolekoguga.

§ 28.(1) Lasteasutuse juhataja määratakse ametisse viieks aastaks ja vabastatakse ametist hoolekogu ettepanekul kohaliku omavalitsuse täitevorgani poolt, arvestades Kultuuri- ja Haridusministeeriumi kehtestatud kvalifikatsiooninõudeid.

(2) Lasteasutuse juhataja ametikoha täitmiseks korraldatakse võistlus (konkurss). Võistluse korra kehtestab kohaliku omavalitsuse täitevorgan.

§ 29.(1) Pedagoogid loovad tingimused laste kasvamiseks ja arenemiseks vastastikusel lugupidamisel ning üksteisemõistmisel põhinevas koostöös laste ja nende koduga.

(2) Pedagoogid vastutavad lapse elu, tervise ja turvalisuse eest lapse lasteasutuses viibimise ajal.

§ 30. Tervishoiutöötaja kontrollib laste tervislikku seisundit, laste õiget toitlustamist, teeb laste tervisekaitsealast tööd vanemate ja lasteasutuse töötajatega.

§ 31. Lasteasutuse muud töötajad tagavad lasteasutuse majandamise ning pedagoogide abistamise.

§ 32.(1) Lasteasutuse edukaks tööks vajalike tingimuste loomiseks moodustab kohaliku omavalitsuse täitevorgan hoolekogu, mille näidispõhimääruse kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium.

(2) Hoolekogu on alaliselt tegutsev organ, mille ülesanne on lasteasutuse pedagoogide, kohaliku omavalitsuse täitevorgani ja vanemate ühistegevus lasteasutuse õppe- ja kasvatusööks vajalike tingimuste loomisel.

(3) Hoolekogu koosseisu kinnitab ja teeb selles vajaduse korral muudatusi kohaliku omavalitsuse täitevorgan. Samal territooriumil paikneva mitme lasteasutuse kohta võib kohaliku omavalitsuse täitevorgan moodustada ühise hoolekogu.

(4) Oma töö korraldamiseks valib hoolekogu juhataja, juhataja asetäitja ja sekretäri.

(5) Lasteasutuse juhataja on hoolekogu ees aruandekohustuslik.

V peatükk FINANTSEERIMINE JA ARUANDLUS

§ 33.(1) Lasteasutusel on oma eelarve, mille kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu.

(2) Eelarve tuludeks võivad olla laekumised riigieelarvest ja kohalikust eelarvest, laekumised fondidest, laekumised vanematelt, asutuste, ettevõtete, organisatsioonide ja üksikisikute sihtannetused.

§ 34. Vanemad tasuvad osaliselt laste õppe- ja toitlustamiskulud kohaliku omavalitsuse volikogu otsuse alusel. Õppe- ja toitlustamiskulude piirnormid kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumiga.

§ 35. Lasteasutuse tegevuseks vajalike dokumentide loetelu ja nende säilitamise korra kehtestab Kultuuri- ja Haridusministeerium kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumiga.

§ 36. Lasteasutus esitab oma tegevuse kohta statistilised aruanded Rahandusministeeriumi kehtestatud korras.

VI peatükk REORGANISEERIMINE JA TEGEVUSE LÕPETAMINE

§ 37.(1) Lasteasutuse reorganiseerimise või tegevuse lõpetamise otsustab kohaliku omavalitsuse täitevorgan, informeerides sellest kirjalikult vähemalt kolm kuud varem Kultuuri- ja Haridusministeeriumi.

(2) Lasteasutuse reorganiseerimisest või tegevuse lõpetamisest teatab kohaliku omavalitsuse täitevorgan vanematele ja lasteasutuse töötajatele neli kuud enne reorganiseerimise või tegevuse lõpetamise tähtaega.

(3) Lasteasutuse tegevuse lõpetamise, vara edasise kasutamise korra määrab kindlaks kohaliku omavalitsuse täitevorgan.

VII peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

§ 38. Kohaliku omavalitsuse täitevorganid sõlmivad nende lasteasutuste juhatajatega, kes käesoleva seaduse jõustumise ajal töötavad ning soovivad tööd jätkata, töölepingud kuni viieks aastaks vastavalt käesoleva seaduse § 28 1. lõikele hiljemalt 1993. aasta 1. septembriks.

§ 39.(1) Käesoleva seaduse § 3 jõustub 1996. aasta 1. jaanuarist.

(2) Käesoleva seaduse § 10 jõustub 1994. aasta 1. jaanuarist.

§ 40. Eesti Vabariigi haridusseaduses (RT, 1992, 12, 192) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 5. lõike punktis 1 sõna «eelharidus» asendatakse sõnaga «alusharidus»;

2) paragrahv 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 14. Alusharidus

Alusharidus on teadmiste, oskuste, vilumuste ja käitumisnormide kogum, mis loob eeldused edukaks edasijõudmiseks igapäevaelus ja koolis.»

3) paragrahvi 24 1. lõikes sõna «Eelharidus» asendatakse sõnaga «Alusharidus».

Riigikogu esimees Ü. NUGIS